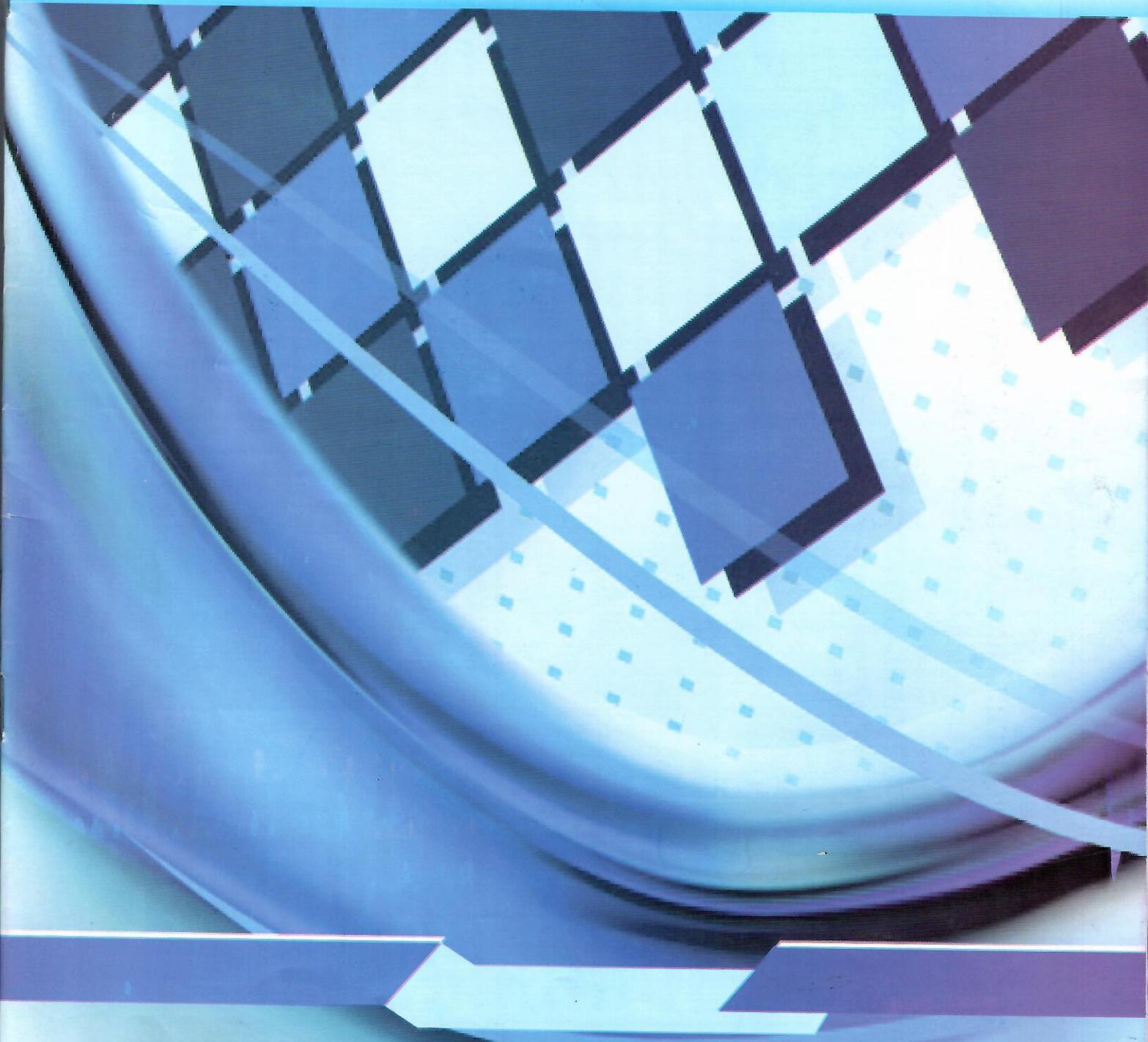

ISSN 2010-5460

MAKTAB VA HAYOT

ILMIY-METODIK JURNAL

Maxsus son № 2

O'QUVCHILARNI KASB-HUNARGA YO'NALТИRISH VA PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK RESPUBLIKA TASHXIS MARKAZI

AVTOMOBILLARNI TA'MIRLASH TEHNIGI
Uning faoliyati avtomobilarni sozlash, zararlangan qismlarini almashtirish va qayta ta'mirlashdan iborat

ISH FAOLIYATINING MAZMUNI VA ISH SHARTI

Ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish va boshqaruv, faoliyat sohalari: transport, sanoat xizmati, avtomobil tuzatish mexanigi, avtonashinalarning tuzilishi va buzilish sabablarini haqida to'liq ma'lumotga ega bo'lishi kerak; texnik chizmalar va diagrammalardan o'qiy olishi kerak; avtortransport vositasining turli tarkibiy qismlari bir-biriga qanday ta'sir qilishini tushunish; diagnostika, ta'mirlash, texnik ko'rlik jarayonida texnologiyalarini hisobli.

Avtomobil mustoq maxsus usulqlari, buhoq tenik va ta'mirlash uchun kishlasiadigan mahsulotlari, innovativlari va olardan foydalanchiliklari, hukomiyatlari ni bilishi zarur.

MUTAXASSISING INDIVIDUAL XUSUSIYATLARI

Avtomobil meyxanikasida ko'pincha payvandlash ishlari ham bor. Bu kasbda jarohatlanish xavfi yuqori bo'lganligi uchun o'ta ehtiyojkorlik talab etiladi. Bu jarayonda kavish, yoriq, chandiq va ko'karishlar sodir bo'lishi mumkin. Shu boisdan avtomobil mexanigidan juda ehtiyojkorlik, ziyraklik talab etiladi.

KASB EGALLASH YO'LLARI

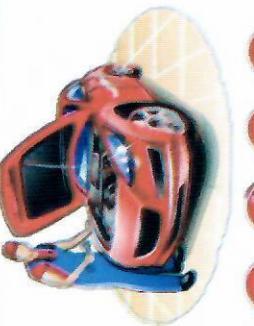
Asosiy bilimlari umumiyy o'rta ta'lim va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida olib mumkin

QO'LLANISH SOHLASI

- avtotsport korxonalar;
- transport ustaxonalari;
- o'quv markaz va majmuular;
- servis stansiyalari va avtomashinalar boshqarvi;

TIBBIY MONELIK

Tayanch-harakat tizimi kasalliklari, bo'yog va eritmalariga allergik kasalliklari, ko'rish va eshitish organlari qobiliyatini pastligi

KASBIY O'SISH ISTIQBOLLARI

- 1-bosqich - shogird
- 2-bosqich - ta'mirlash ustasi
- 3-bosqich - oly toftali ust;
- 4-bosqich - tadbirkor

Yaxshi jismoniy sog'liq; aqliy balans; stressga chidamli bo'lish qobiliyat; amiqlik; javobgarlik; tahli qilish qobiliyatni ham juda zarurdir.

MUTAXASSISLIKKA QO'YILADIGAN TALABLAR

Maxsus uskunalar yordamida kerakli ta'mirlash ishlari ni amalga osdiradi. Shuningdek:

- yaxshi jismoniy sog'liq;
- aqliy balans;
- stressga chidamli bo'lish qobiliyat;
- amiqlik;
- javobgarlik;
- tahli qilish qobiliyatni ham juda zarurdir.

TURDOSH KASBLAR

Aloqador sohalarni ixtisoslashtirish va rivojlanish, vaqt o'rishi bilan tohira murakkab va keng ko'lamli ishlarni bajarish bilan, tegishli kashlar doirasida yangi mutaxassisliklarni o'zlashtirish mumkin.

MUNDARIJA

BOSH MUHARRIR

Liliya Gaynudinova

TAHRIR HAY'ATI

Amanjol AYAPOV

Boris BLYAXER

Baxodir SOBIROV

Risboy JO'RAYEV

Sevara ZUPARXODJAYEVA

Lola MO'MINOVA

Vahobjon RAJAPOV

Nargiza RAXMONQULOVA

Sherzod SHERMATOV

Shavkat SHARIPOV

Mas'ul kotib

Sayyora Alimxodjayeva

Adabiy muharrir

Sayyora Alimxodjayeva

Kompyuterda terish va dizayn

Mirtohir Xoliqov

Muallifning fikri har doim ham tahririyat fikriga to'g'ri kelavermaydi. Tahririyat maqolalarning uslubiy xatolarini to'g'rilash va qisqartirish huquqini o'zida saqlab qoladi. Tahririyatga yuborilgan maqolalar egasiga qaytarilmaydi va taqriz qilinmaydi.

Mualliflarning familiyasi, ismi, sharifi ularning pasportlari ma'lumotlariga muvofiq holda yoziladi.

Мнение редакции не всегда совпадает с мнением автора. Редакция оставляет за собой право на стилистическую правку и сокращение статей. Присланные в редакцию рукописи не возвращаются и не рецензируются.

Фамилия и инициалы авторов пишутся согласно данным их паспорта.

Muassislar:

O'quvchilarни kasb-hunarga yo'naltirish va psixologik-pedagogik respublika tashxis markazi
«MAKTAB VA HAYOT» M.CH.J.

Jurnaldan ko'chirib bosilganda «MAKTAB VA HAYOT»dan olindi, deb ko'rsatilishi shart.

Jurnal 2001 yildan chiqa boshlagan.

MANZIL:

100095, Toshkent sh., Olmazor t., Ziyo ko'chasi, 6A uy. Tel: (0371) 246-21-02

E-mail: maktabvahayot@sarkor.uz

OBUNA INDEKSI - 1019

R.R.Atajanova, R.B.Hojiyev.

Barkamol avlodni tarbiyalash – davr talabi 2

A.M.Shofqorov

Chizmachilik va chizma geometriya fanlarini o'qitish orqali o'quvchilarning grafik savodxonligini oshrish 3

R.B.Hojiyev, R.R.Atajanova.

Pedagogik ta'limganing innovatsion klasteri – ta'lum tizimining renessansi sifatida 4

U.Sh.Ismatov.

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarini grafikmaterialarda ishlashga o'rgatish orqali ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish 6

I.O.Jumayev.

Chizmachilik darslarida AutoCAD dasturidan foydalanishning yutuq va kamchiliklari tahlili 7

U.Sh.Ismatov.

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilariga grafik materiallarda ishslash texnologiyalarini o'rgatish 8

B.B.Ko'kiyev.

Talabalar emotsiyonal intellektini tadqiq etishning psixologik imkoniyatlari 9

M.J.Maxmudov.

Tasviriy san'atda rahim ahmedovning, "ona o'ylam" asarini o'rgatish orqali o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish 11

S.T.Sobirov, N.R.Sayfiyeva.

O'quvchilarni estetik jihatdan tarbiyalashda tasviriy san'at fanining va o'qituvchining o'mni 13

X.X.Muratov.

Tasviriy san'at fanidan mustaqil ta'limi tashkil etish va boshqarishda "ispring" dasturli ta'minotining ahamiyati 14

S.T.Sobirov.

O'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga to'sqinlik qiluvchi ba'zi omillar va ularni bartaraf qilish yo'llari 18

S.M.Abduxamidov, A.M.Suyarov.

Yoshlarning huquqiy madaniyatini oshirishda ta'lim islohotlarning o'mni 20

C.O.Atakhanova, G.A.Chubarova.

Повышение качества преподавания начертательной геометрии в вузах 22

S.X.Xabibullayev.

Umumiyligi o'rta ta'lim maktablarida sport to'garaklarini tashkil etishning samarali usuli 23

I.Baxriyev.

Oliy ta'limda talabalarni manzara janrida ishlashga o'rgatish va kasbiy tayyorlash 25

B.III.Karaev.

Педагогическая поддержка развития профессиональной компетентности преподавателя физической культуры 27

X.E.Sultanov.

Ta'lum klasteri orqali o'quv muassasalarining faoliyatini samarali tashkil etish 28

S.M.Abduxamidov.

O'quvchilarda badiiy-estetik tafakkurini rivojlantirish – dolzarb pedagogik muammo sifatida 30

B.B.Baymetov.

Tasviriy san'atda talabalar ijodiy qobiliyatlarini shakllantirishda individual yondashish 32

T.R.Ankabayev.

Tasviriy va amaliy san'atdan to'garak mashg'ulotlarini tashkil etish jarayonida o'quvchilarning estetik madaniyatini rivojlantirish 33

X.E.Sultanov, A.I.Vapayev, U.X.Xudoyorova.

Pedagogik ta'lim innovatsion klasteri amalda: hamkorlikning ilk samaralari 35

X.X.Muratov G.D.Isametova, X.U.Kenjayeva.

O'quvchilarning mustaqil ta'limi tashkil etish mazmuni, metodi va vositalari 36

X.E.Sultanov D.Eshpo'latov, Z.Shavkatova, M.Mamatkarimova.

Pedagogik ta'lim innovatsion klasteri o'quv jarayoni va amaliyot uzviyiligining asosi 38

T.S.Achilov, I.R.Choriyev.

Pedagogik ta'lim innovatsion klaster yondashuvida maktab-laboratoriya tajribasining tarmoqlararo o'zaro hamkorligi asos sifatida 39

S.A.Toshtemirova.

Ta'lum va tarbiyaning demokratik hamda insonparvarlik tamoyili 42

A.Yo.Shadiyev.

Jismoniy mashqlar bo'lajak pedagogik kadrlarni kasbiy tayyorlashda muhim vosita sifatida 43

BO'LAJAK TASVIRIY SAN'AT O'QITUVCHILARINI GRAFIK MATERIALLARDA ISHLASHGA O'RGATISH ORQALI IJODIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH

U.Sh.Ismatov, Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika Instituti, "Tasviriy san'at" kafedrasi o'qituvchisi

Данная статья посвящена подготовке будущих учителей изобразительного искусства в высших учебных заведениях нашей страны к работе с различными графическими материалами.

Ключевые слова и понятия: компетенция, техника, графический материал, высшее образование, технология, стиль, искусство, творчество, педагог, художник.

Ma'lumki bugungi kunda oliv ta'lif muassalaridagi o'quv tarbiya jarayonini, ta'lif sifati va samaradorligini oshirishda kompetensiyaviy yondashuvlar asosida ta'lif jarayonini tashkil etish kabi muhim vazifalar, talabalarining bilim olishini faollashtirish, ularni intellektual rivojlantrish, fanga oid maxsus kompetensiyalarini shakllantirishda yangi g'oyalarni topish va amaliyotga tatbiq etishni nazarda tutadi. Bu esa, har tomonlama yetuk, komil insonni shakllantirish masalasining ko'p qirrali va murakkabligi tasviriy san'at darslaridagi pedagogik kompetensiya muammosining hozirgi zamona ta'lif nazariyasi va amaliyoti uchun muhimligini ko'rsatib beradi.

Mamlakatimiz oliv ta'lif tizimida yuksak malakali, ijodkorlik va tashabbuskorlik qobiliyatiga ega, kasbiy, hayotiy muammolarni mustaqil hal qila oladigan, yangi texnika va texnologiyalarga tez moslashuvchan layoqatli kadrlarni tayyorlash, ta'lif jarayonini kompetensiyaviy yondashuvlar bilan ta'minlash masalalariga davlat siyosati darajasidagi ustuvor yo'nalish sifatida e'tibor qaratilgan.

Bo'lajak zamonaviy tasviriy san'at o'qituvchisining kompetensiyasi – o'z mutaxassisligi va ixtisosligi doirasida chuqur bilim, ko'nikma, malakaga ega bo'lishi va egallagan bilimini talabalarga yetkazib bera olishi bilan belgilanadi.

Hozirgi zamon oliv ta'lif tizimida rassom-o'qituvchilarining ijodiy ish faoliyatini o'rganish va tahlil qilish, pedagogik faoliyatni hozirgi zamon talabalaridan kelib chiqqan holda tashkil etish, ularning kasbiy tayyorgarlik mazmuni va o'qitish metodlarini takomillashtirishga bag'ishlangan maqsadli izlanishlar olib borish bugungi kunning dolzarb muammolaridan biridir.

Zamonaviy bo'lajak pedagog-rassomlarning oldiga turgan eng asosiy vazifa mutaxassislik fani yuzasidan quyidagi bilimlarni yaxshi egallashdan iborat:

- Tasviriy san'at tarixini chuqur o'zlashtirgan bo'lishi;
- Tasviriy san'at tur va janrlari haqida ma'lumotga ega bo'lishi;
- Tasviriy san'atga oid terminlarni yaxshi bilishi;
- Tasviriy san'atga oid grafik materiallar va ularda ishlash texnikalarini yaxshi bilishi;
- Ta'lif oluvchi talabaning qobiliyati, tushunchasi, qiziqishlari haqida ma'lumotga ega bo'lishi va rivojlantrish xususiyatlarini bilishi;
- Xorij va O'zbek rassomlarining ijodlarini o'rganishi; umuminsoniy va umummadaniy qadriyatlardan xabardor bo'lishi va ulardan faoliyati mobaynida foydalana olishi;
- O'z fanimi mukammal bilishi, o'z ustida ko'proq ishlashi va o'z ijod yo'liga ega bo'lishi lozim.
- Hozirgi kundagi rivojlanib borayotgan zamonaviy texnika va texnologiyalarda ishlashni bilishi va amaliyotda qo'llay olishi lozim.

Shu kunga qadar ko'plab rassomlar tomonidan har xil grafik materiallardan, turli uslub va texnikalardan foydalangan holda

The article discusses the concept of a cluster, radical reforms in the country's education system, the role of innovative clusters of teacher education in the development of higher and general secondary education, self-development of higher educational

Keywords and concepts: cluster, cluster of teacher education, innovation, scientific pedagogy, integration, trends, forecasting.

ijodiy asarlar yaratib kelishmoqda. Albatta bu izlanishlar o'z sa-marasini berib kelmoqda. Bugungi kunda ham zamonaviy tasviriy san'at o'qituvchilarini turli grafik materiallar bilan ishlashga o'rgatilsa; bo'lajak pedagog-rassomning sevimli materialini tanlashiga, his-tuyg'ularini tomoshabinga aniqroq yetkazishiga, o'z ijod yo'lini topishiga ulkan hissa qo'shgan bo'lamiz. Bunda har bir pedagog-rassom o'z xohishi, qiziqishi va maqsadiga qarab, turli xil badiiy materiallardan foydalanishni o'rganadi. Masalan; rangtasvirda; – akvarel, guash, moybo'yoq, grafikada - qalam, ko'mir, sangina, sous, tush kabilardan.

Rassom o'zining xohishiga qarab o'zi uchun qulay, yorqin-roq ifoda etadigan, hissiy ichki holatini yetkaza oladigan materialni o'zi tanlaydi va ijodiy asarlarida keng foydalanadi. Buning uchun u albatta bir qancha grafik materiallarda ijod qilib ko'rgan bo'lishi, ularni ishlash texnikasi, xususiyatlari va qo'llanilish imkoniyatlarini yaxshi bilishi lozim.

Shu bilan birga barkamol insonni tarbiyalash o'qituvchidan nafaqat o'z sohasini yaxshi bilishi, balki pedagoglik kompetensiyasiga ham ega bo'lishlikni, ulkan mahorat va mas'uliyatni ham talab qiladi. Ustozlik mahorati va tarbiyachilik san'atining tayyor andozasi yoki qolipi mavjud emas. Ushbu san'atni egallash uchun insondon katta kuch, ijodkorlik va ko'p yillik tajriba talab etiladi. O'qituvchining ko'p qirrali faoliyati, qobiliyati, ijodkor va fidoyi bo'lishi hamda shogirdlarni barkamol insonlar qilib tarbiyalash davlat siyosati darajasidagi dolzarb masalalardan biridir. Shu sababli ham zamonaviy tasviriy san'at o'qituvchilari pedagoglik kompetensiyasiga mos bo'lishlari lozim.

Xulosha qilib aytganda, ta'lif subyektlari bo'lmish – o'qituvchi va tahsil oluvchi kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantrishni ta'lif nazariyasi hamda amaliyotidagi muhim pedagogik hodisa sifatida tadqiq etish davom etmoqda. Shunday ekan, oliv ta'lif muassasalarida faoliyat yuritayotgan zamonaviy tasviriy san'at o'qituvchisining kompetensiyasi – yuksak darajadagi pedagogik faoliyatning taraqqiy etishi, pedagogik texnikaga ega bo'lish darajasi, o'z kasbini mukammal egallagan bo'lishi, tasviriy san'atga oid grafik materiallar va ularda ishlash texnikalarini yaxshi bilishi, shuningdek, pedagog shaxsi, uning tajribasi va kasbiy faoliyatidagi individuallikning yorqin ko'rinishi sifatida tushuniladi. Jamiyatimiz talab etayotgan har tomonlama yetuk, raqobatbardosh kadrlarni yetishtirishda kompetensiyaviy yondashuvlar asosida ta'lif jarayonini tashkil etish talab etiladi. Pedagog rassom ta'lif berish jarayonida olgan bilimlarni ijodiy kompetensiyalariga tayangan holda amaliyotga qo'llay olsa; bilim va metodlarni vaziyatga qarab moslashtirish qobiliyatiga ega bo'lsa, o'zi tayyorlayotgan bo'lajak mutaxassislarda tasviriy san'at sir asorlari haqida y'etarlicha ma'lumot bera olsa, ular o'rtafigi ijodiy muhitni yaratishi va zamonaviy raqobatbardosh pedagog-rassomlarni tayyorlashda xizmat qila olsa, demak maqсадимизга erishgan bo'lamiz.

Adabiyotlar

- Shahzoda Abdullayeva "Xalq ta'limi" ilmiy-metodik jurnali. № 6. T-2018.y, 21-26 b. www.xtjurnali.zn.uz
- Байметов Б.Б., Собиров С.Т., Исматов У.Ш. "Проблемы профессионально-педагогической подготовки учителей изобразительного искусства" Международный научный журнал «ВЕСТНИК НАУКИ» № 7 (16) Том 1.2019. 63-66.

3. Ismatov U.Sh., Technologies of working on graphic materials in fine arts classes (on the example of working still life in the pen. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol. 8 No. 4, 2020 Part II ISSN 2056-5853., 41-45 b

4. .Ismatov U.Sh., Application of innovation in teaching process. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol. 8 No. 5, 2020 Part II ISSN 2056-5854; 4-8 b.

CHIZMACHILIK DARSLARIDA AUTOCAD DASTURIDAN FOYDALANISHNING YUTUQ VA KAMCHILIKLARI TAHLILI

I.O.Jumayev, Toshkent viloyati Chirchiq pedagogika instituti o'qituvchisi

В статье представлен сравнительный анализ преимуществ и недостатков уроков рисования в AutoCAD, процесса рисования некоторых тем с помощью компьютерных программ и ручного рисования.

Ключевые слова и понятия: объект, техника, очевидное, мастерство, плоскость, прямая, форма, поверхность, круг, точка.

Chizmachilik darslari uchun AutoCAD dasturidan har doim ham foydalnish biz kutgan natijani beravermaydi. Asosan chizmachilik darslaridan maqsad talabalarga kelajakda o'zlarining texnik fikrlarini chizma orqali namoyon qilish tasvirlangan har qanday buyum, yoki obyektlarning chizmasi bo'yicha ishlash printsipi va konstruktiv tuzilishini tushunib olish va tasavvur qila olish uchun bilim, ko'nikma va malaka berishdan iborat.

Chizmachilik fanida buyum va inshootlarni grafik tasvirlash metodlarini o'rganishga oid bo'lgan asosiy qoidalar, tegishli standartlar hisobga olingan holda bayon etiladi. Agar biz AutoCAD dasturini chizmachilik fanlarida doimo qo'llab boradigan bo'lsak, o'quvchilar chizmalar chizish qoidalarini va mazmunini tushunishdan chetda qolishlari bizga yaqqol ayon. Shuning uchun ham AutoCAD dasturini ba'zi mavzulardagina dars samaradorligini oshirish, dars jarayonini o'quvchilarning mavzuni tushunishlarini tezlashtirishni maqsad qilib olgan holdagina, o'qituvchi uchun texnik yordamchi vosita sifatida qarab foydalinish o'rni.

Misol qilib oladigan bo'lsak chizmachilik fanining "geometrik chizmachilik" bo'limidagi mavzularni o'quvchilarga tushuntirishda AutoCAD dasturidan foydalinish umuman noo'rin. Sababi ushu bo'lim chizmachilik fanining dastlabki bo'limlaridan biri bo'lganligi uchun quyidagi mavzular: aylanalarni teng bo'laklarga bo'lish, tutashma bajarish qoidalari, oval va ovoid yasash tartibi, Lekalo egrи chiziqlari - algebraic va transcendent egrи chiziqlar, masalan ikkinchi tartibli egrи chiziqlarni yasash qoidalari, sikloida, episikloida, sinusoida, kosinusoida, spiral, o'ralmalarni chizish tartiblari shu bo'limdan joy olgan.

Yuqorida mavzularni AutoCAD dasturida o'tish o'qituvchi uchun quy bo'lishi, vaqtin tejashi mumkin, ammoye bunday holatda o'qituvchi o'z oldiga qo'yan asosiy maqsadiga erisha olmaydi, o'quvchilar chizmalmi faqatgina ko'r-ko'rona bajarishi natijasida ularning savodsiz bo'lib qolishlariga olib keladi. Bu bo'limni bilsiz esa chizmachilik fanining qolgan bo'limlarining asosi sifatida qeraladi, hamda chizmachilikning hamma bo'limlari chambarchas bog'liqligini hisobga olgan holda buni o'quvchi qo'lda oddiy o'quv qurollari yordamida chizgani ancha natija beradi: o'quvchi mavzu haqida ko'proq bilimga ega bo'ladi, chizma chizsha malakasi oshib unda shu mavzu yuzasidan ko'nikma hosil bo'ladi. Pedagog darslarda AutoCAD dasturidan foydalinishdan avval yuqorida bilimlarni nazariy jihatdan mukammal egallashlari, shundan keyingina dasturdan foydalishi maqsadga muvofiqdir.

Chizmachilik fanining qolgan ba'zi bo'limlarida ham shunday holatlar uchrashi mumkin, bunda pedagog qaysi mavzuda dasturdan foydalishi muhim ahamiyatga ega. Bunda o'qituvchi dasturdan to'g'ri va o'rni foydalana olish mahoratiga ega bo'lish uchun undan pedagogik bilim, yillar davomida oshirib kelayotgan malakasiga ega bo'lishi, tanlangan dars uchun mukammal dars ishlamasi ishlab chiqqan bo'lishi, yaxshi natijaga erishishiga ishonch talab etiladi.

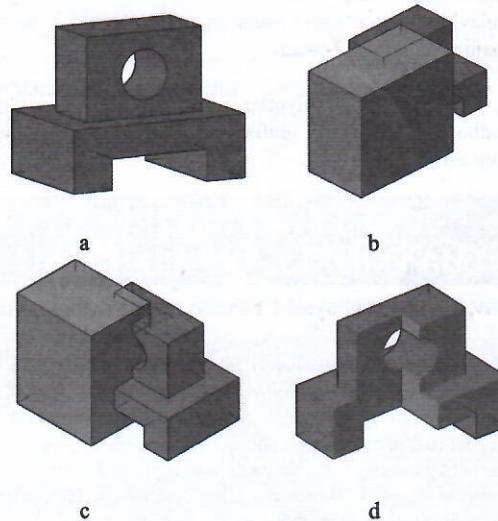
Yuqorida keltirilgan misolni AutoCAD dasturining kamchiligi deb

This article deals with the coaching methodology in the formation of educational and cognitive competence of students, the principles of this methodology, the way they are carried out.

Key words and concepts: education, upbringing, knowledge, abilities, skills, pedagogical technology, competence, coaching, methodology, constructive, idea, resource, principle, goal,

baray olmaymiz. Chunki dastur o'quvchiga dars berish maqsadida emas, balki muhandisning ishini osonlashtirish va aniq chizmalar asosida talaba javob beradigan loyihibar ishlab chiqilishi maqsadida yaratilgan.

Bizga ma'lumki, AutoCAD dasturining 3D panelidan hajmlib yektlar ustida ishlagandagini foydalananiz. Chizmachilik o'qituvchilari uchun AutoCAD dasturining 3D bo'limi detallarning yaqqol tasvirini o'quvchilarga ko'rsatishda juda qo'l keladi. Biz dasturning ushu oyndasida prizma, uchburchakli prizma, silindr, konus va shunga o'xshash sirtli shakkalarni bemalol qurishimiz mumkin. Ammo detallarni qirqib ko'rsatish kerak bo'lib qolganda biz tayyor tekislik bilan emas, o'quvchilarga uni prizma orqali kesib ko'rsatishga majbur bo'lamiz.(1-rasm)

1-rasm a,b,c,d.

Bundan ko'rinib turibdiki AutoCAD (2006 va 2007) dasturida biz tekislikni ko'rsatib bera olmaymiz. Natijada chizma geometriya va shunga o'xshash fanlarda dasturdan foydalishni biroz noqulayliklar tug'dirishini xulosa qilishimiz mumkin. Chunki chizma geometriya fanidan biz asosan to'g'ri chiziq, tekislik va shunga o'xshash shakk va sirtlarning o'zaro vaziyatini o'rganamiz, pozitsion va metrik masalalar ishlaymiz. Ammo bunday noqulayliklarni yuqorida keltirilib o'tilgan misol kabi qo'lda tuzatish imkoniyatiga egamiz. Nafaqat tekislik balki to'g'ri chiziqlar ustida bajariladigan amallarda ham shunday muammolar yuzaga keladi.

O'QUVCHILARNI KASB-HUNARGA YO'NALТИRISH VA PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK RESPUBLIKA TASHXIS MARKAZI

BICHUVCHI

Bichuvchi - mayjud qoida, ko'rsatmalarga riyoq qilgan holda ma'lum bir chizma asosida andozalar bilan ishlaydi

ISH FAOLIYATINING MAZMUNI VA ISH SHARTI

Xizmat ko'rsatish sohasidagi usta bo'lib, buyurtmalarni libos tuzilishiga asoslanib bichadi.

- mijozdan o'chovlarni oladi;
- konstruktsiyasini tayyorlab, modellashtadi.
- mato bo'yicha namunaning maketini tadbiq etadi.

KASBIY O'SISH ISTIQBOLLARI

- 1) bosqich - stajyor;
- 2) bosqich - master;
- 3) bosqich - sex boshlig'i;
- 4) bosqich tadbirkor.

KASB TIPI "ODAM – BADIY OBRAZ"

MUTAXASSISING INDIVIDUAL

XUSUSIYATLARI

Qo'l mehnatiга moyilliги, xizmat ko'rsatishga moyilliги, ijodi faoliyatga moyilliги, anqliк, qat'iyatlilik, sabr-iqtisadiyat.

KASB EGALLASHI YO'LLARI VA QO'LLANISH SOHASI

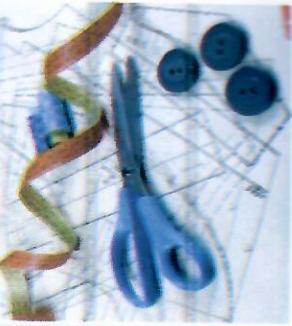
Kasb-hunar sohasidagi asosiy bilmalarni umumiy o'rta ta'lim va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida hamda kiyimlarni tikish va ta'mirlash ustaxonalarida olishi mumkin;

- fabrikalar;
- xususiy korxonalar;
- ta'lim kombinatları;
- shuningdek, bichuvchilar o'zlariga tegishli bo'lgan vazifalar va shaxsiy buyurtmalarni hajarishlari mumkin.

TURDOSH KASBLAR

facebook.com/tashxismark
az 1.t.me/hayotqaqoshil
www.tashxis.su
t.me/tashxismarkazi

COVID-19 BILAN KASALLANISH XAVFINI KAMAYTIRISH

Yo‘tal yoki aksa urish
paytida og‘iz va burningizni
bukilgan tirsagingiz bilan
berkiting

Qo‘llaringizni sovun bilan
iloji boricha tez-tez yuving

Yo‘talayotgan, isitma yoki
nafas qisilishi bor odam bilan
kamida 2 metr masofa
saqlang

Ko‘zlaringiz, burningiz va
og‘zingizga tegmang

**AGAR SIZDA YO‘TAL, ISITMA YOKI NAFAS
QISILISHI KUZATILSA ZUDLIK BILAN
SHIFOKORGA MUROJAAT QILING!**